

Mobilita za 50 let - kde jsme a kam pojedeme?

XIV. Seminář Telč 2019, 22. listopadu 2019

v rámci projektu Nová mobilita – vysokorychlostní dopravní systémy a dopravní chování populace

panelová diskuse:

Marcela Benediktová – POVED Plzeň

Marcel Horňák – PrF UK Bratislava

Martin Kendra – FPEDAS ŽU Žilina

Pavel Szobi – FSV UK Praha

Lukáš Tittl – IPR Praha

moderuje: Martin Kvizda – MUNI

Cíl a zaměření diskuse

- identifikovat hlavní faktory, které ovlivní mobilní chování populace v příštích 50-ti letech;
- diskutovat socio-ekonomické efekty spojené se změnou mobilního chování;
- v tom kontextu diskutovat potenciální modifikaci sociálního a ekonomického vnímání prostoru a dopady na regionální ekonomiku;
- navrhnout změněnou roli objednatelů a poskytovatelů veřejných dopravních služeb v těchto nových podmínkách.

Průběh diskuse

Představení témat diskuse + položení základních otázek:

1. **Vlastní automobil za zenitem**
2. **Auto bude jiné, ale individualita zůstane**
3. **Budeme starší, bohatší, městšší a ekologičtí**
4. **Informační zdroje pro predikci dopravy**
5. **Plánování nejen dopravní infrastruktury**

 reakce panelistů otázky a komentáře z pléna závěry.

Vlastní automobil za zenitem

„Mohli bychom předpokládat, že platba za přístup k cestovním / mobilním službám nahradí přímé vlastnictví vozidel.“

Dennis Kingsley & John Urry, 2009

Jak se změní mobilita obyvatel, jestliže lidé nebudou vlastnit a řídit svoje auto? Přispěje to k řešení některých problémů s automobilovou dopravou (např. parkování)?

Je alternativa auta v podobě VHD / MHD / kola / pěší chůze / ... dostatečně atraktivní? Jak stimulovat potenciál těchto dopravních módů?

Jak a kdo nabídne a naplánuje možnosti dopravního spojení?

Na základě čeho? Jaké informace a jak bude poskytovatel přepravních služeb získávat?

Bude systém finančně udržitelný? Kdo jej bude dotovat?

Auto bude jiné, ale individualita zůstane

„V asi 95 % nehod je na vině řidič, protože lidé překračují rychlost, řídí pod vlivem alkoholu a posílají za volantem textové zprávy. Riskujeme v situacích, kdy bychom riskovat neměli. Autonomní automobily zásadně změní bezpečnost silničního provozu.“

prof. Toby Walsh

Jak změní autonomní auta a *smart-car* technologie (pohon, software, organizace dopravního proudu, ...) vnímání environmentálních a dalších negativních dopadů automobilové dopravy?

Nepovede redukce kongescí, problémů s parkováním (důsledek sdílení automobilů) a environmentálních negativ naopak ke stimulaci automobilové dopravy?

Je možné změnit dlouhodobý zvyk obyvatel na individuální a flexibilní formu dopravy?

Budeme starší, bohatší, městšší a ekologičtí

„Očekává se, že v letech 2017 až 2080 bude podíl obyvatelstva v produktivním věku postupně klesat až do roku 2050, poté se do určité míry stabilizuje, avšak starší osoby budou pravděpodobně zaujímat zvyšující se podíl celkové populace: osoby ve věku 65 či více budou do roku 2080 čítat 29,1 % populace EU-28 – v roce 2017 to bylo 19,4 %.“

Eurostat

Jaký dopad na mobilitu bude mít stárnutí obyvatel (změna věkové skladby populace)?

Jaký dopad na mobilitu bude mít růst environmentálního povědomí?

Jak se změní mobilita/poptávka po přepravě, když se bude zvětšovat podíl obyvatel měst?

Jak tato očekávání reflektuje dopravní politika, plán dopravní obsluhy, plán výstavby infrastruktury, plán finanční udržitelnosti dopravy?

Informační zdroje pro predikci dopravy

„Musíme se zcela vzdát modelu plánování dopravy ‚predict and provide‘ a posoudit místní plán z hlediska zdravotních a životních podmínek, životního stylu a environmentálních kritérií (včetně emisí uhlíku) - nejen na základě standardních demografických a dopravních informací.“

Transport Planning Society and Royal Town Planning Institute

Mělo by se dopravní plánování řídit odhadem budoucí poptávky podle stávajících preferencí?

Je možné/potřebné cestující motivovat/vychovat ke změně mobilního chování?

Je akceptovatelné dokonce regulovat poptávku po dopravě (mobilitní limity, diferencované míry spotřeby limitu podle použité dopravy, ...)?

Jaké jsou cíle dopravní politiky dnes a jaké budou za 50 let?

Plánování nejen dopravní infrastruktury

„I když všeobecný kolaps dopravní infrastruktury bezprostředně nehrozí a stav některých prvků se stabilně, byť pomalu zlepšuje, zhoršující se stav dopravní infrastruktury podvazuje výkon systému - vede k dlouhým dobám cestování, snížené spolehlivosti, vyšším nákladům na uživatele a větším externalitám.“

Mobility 2050 – A Vision for Transportation Infrastructure, Northwestern University

Je současná a v současnosti plánovaná dopravní infrastruktura schopná pojmout přepravní poptávku v roce 2050?

Jak se musí změnit infrastruktura, aby odpovídala potřebám roku 2050?

Existují dnes návrhy řešení, které výrazně změní budoucí nabídku dopravních služeb?

Jaké další formy a nástroje dopravního / urbanistického / metropolitního / strategického / ... plánování můžeme využít?

Děkujeme za pozornost!

Nová mobilita – vysokorychlostní dopravní systémy a dopravní chování populace

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, výzva č. 26: Dlouhodobá mezisektorová spolupráce
CZ.02.1.01/0.0/0.0/16 026/0008430

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

